

МЕДИА МОНИТОРИНГ

06 ФЕВРУАРИ 2026 г.

Член на:

Bureau of
International Recycling

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА
Съюз на българския бизнес

Източник: Дневник

Заглавие: Малайзия обяви забрана на вносни е-отпадъци

Линк: https://www.dnevnik.bg/burzi-novini/2026/02/05/4879624_burzi_novini_5_fevruari/#4879868

Текст: Малайзия обяви незабавна и пълна забрана на вноса на електронни отпадъци от други страни. Правителството пледира, че страната няма да бъде "бунище" за световните е-отпадъци, пише АП.

Антикорупционната комисия на Малайзия заяви в становище, че всички електронни отпадъци ще бъдат класифицирани като "абсолютно забранени", което влиза в сила веднага. Това премахва правомощията, които преди това бяха предоставени на Министерството на околната среда да прави изключения за вноса на определени видове електронни отпадъци.

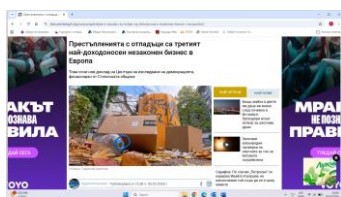
"Е-отпадъците не са разрешени повече", заяви шефът на комисията Азаб Баки, като обеща "твърди и цялостни действия по прилагането", за да се предотврати нелегален внос.

Източник: БТВ

Заглавие: Престъпленията с отпадъци са третият най-доходоносен незаконен бизнес в Европа

Това сочи нов доклад на Центъра за изследване на демокрацията, финансиран от Столичната община

Линк: <https://btvnovinite.bg/bulgaria/prestaplenijata-s-otpadaci-sa-tretijat-naj-dohodonosen-nezakonen-biznes-v-evropa.html?campaignsrc=clipboard>

Текст: Престъпленията, свързани с управлението на отпадъците, са устойчив и високодоходен незаконен бизнес, който се нарежда на трето място по приходи в Европа след трафика на наркотици и ДДС измамите.

Това показва новият доклад на Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД) „Мръсни потоци: Организирана престъпност, корупция и контрол върху общинските услуги за отпадъци“, изготвен с подкрепата на Столичната община.

Изследването е публикувано няколко месеца след Международната кръгла маса, проведена на 8 октомври 2025 г. в София, организирана от Столичната община и Центъра за изследване на демокрацията, с участието на представители на Европол, Националната жандармерия на Франция, Британската агенция за околната среда и ключови български институции.

По време на форума кметът на София Васил Терзиев определи престъпленията с отпадъци като системен проблем, който надхвърля въпросите на чистотата и засяга пряко обществен интерес, икономическата справедливост и доверието в институциите.

Той предупреди за натиск, саботаж и рекет в сектора на сметосъбирането и заяви, че няма да допусне столичани да плащат „данък корупция“ чрез непрозрачни и икономически необосновани договори.

Според Терзиев кризите в управлението на отпадъците са резултат от дългогодишни порочни практики и институционални дефицити по цялата верига.

Основните изводи на доклада в голяма степен потвърждават тези оценки, както и данните и сигналите, представяни от Столичната община и контролните и правоохранителните органи. Анализът показва, че престъпленията с отпадъци се възпроизвеждат благодарение на комбинация от слаб контрол, формално прилагане на закона и ограничена наказателна отговорност.

Докладът разглежда подробно правната и институционалната рамка за управление на отпадъците в България, като отчита, че въпреки наличието на Закон

за управление на отпадъците и предвидени санкции, на практика преобладават административните наказания, които често са несъразмерни с икономическите ползи от нарушенията.

Липсата на ефективно наказателно преследване, слабата координация между институциите и ограничената проследимост на отпадъчните потоци създават условия престъпленията да останат нискорискови за извършителите.

В този контекст докладът акцентира и върху необходимостта от навременното транспониране на новата Директива (ЕС) 2024/1203, която значително разширява обхвата на екологичните престъпления и въвежда по-строги санкции и лична отговорност за ръководни лица.

България

Престъпленията с отпадъци са третият най-доходоносен незаконен бизнес в Европа. Това сочи нов доклад на Центъра за изследване на демокрацията, финансиран от Столичната община.

Престъпленията, свързани с управлението на отпадъците, са устойчив и високодоходен незаконен бизнес, който се нарежда на трето място по приходи в Европа след трафика на наркотици и ДДС измамите.

Това показва новият доклад на Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД) „Мръсни потоци: Организирана престъпност, корупция и контрол върху общинските услуги за отпадъци“, изготвен с подкрепата на Столичната община.

Изследването е публикувано няколко месеца след Международната кръгла маса, проведена на 8 октомври 2025 г. в София, организирана от Столичната община и Центъра за изследване на демокрацията, с участието на представители на Европол, Националната жандармерия на Франция, Британската агенция за околната среда и ключови български институции.

Кметът на София внесе изчерпателен доклад всички количества, цени, договори и анекси за сметосъбирането в София

По време на форума кметът на София Васил Терзиев определи престъпленията с отпадъци като системен проблем, който надхвърля въпросите на чистотата и засяга пряко обществен интерес, икономическата справедливост и доверието в институциите.

Той предупреди за натиск, саботаж и рекет в сектора на сметосъбирането и заяви, че няма да допусне столичани да плащат „данък корупция“ чрез непрозрачни и икономически необосновани договори.

Според Терзиев кризите в управлението на отпадъците са резултат от дългогодишни порочни практики и институционални дефицити по цялата верига.

Основните изводи на доклада в голяма степен потвърждават тези оценки, както и данните и сигналите, представяни от Столичната община и контролните и правоохранителните органи. Анализът показва, че престъпленията с отпадъци се възпроизвеждат благодарение на комбинация от слаб контрол, формално прилагане на закона и ограничена наказателна отговорност.

Докладът разглежда подробно правната и институционалната рамка за управление на отпадъците в България, като отчита, че въпреки наличието на Закон за управление на отпадъците и предвидени санкции, на практика преобладават административните наказания, които често са несъразмерни с икономическите ползи от нарушенията.

Липсата на ефективно наказателно преследване, слабата координация между институциите и ограничената проследимост на отпадъчните потоци създават условия престъпленията да останат нискорискови за извършителите.

В този контекст докладът акцентира и върху необходимостта от навременното транспониране на новата Директива (ЕС) 2024/1203, която значително разширява обхвата на екологичните престъпления и въвежда по-строги санкции и лична отговорност за ръководни лица.

В аналитичната част на изследването са разгледани и конкретни примери за незаконни практики. Сред тях е случаят с района на Горубляне, който илюстрира как чрез привидно легални дейности по събиране, транспортиране и временно съхранение на отпадъци се създават нерегламентирани сметища с дългосрочни екологични и здравни последици.

Докладът анализира и използването на енергийни мощности за изгаряне на отпадъци без достатъчна прозрачност и контрол, както и схемите за трансграничен превоз на отпадъци от други държави членки на ЕС към България, при които отпадъците често се декларират като материали за оползотворяване, без да е налице реален капацитет за такова третиране.

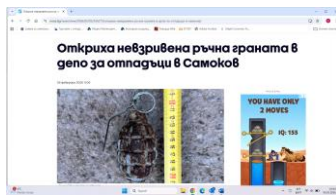
Изследването показва, че тези практики не са изолирани, а следват сходни модели – използване на формално лицензирани оператори, манипулиране на документация, смесване на различни видове отпадъци и заобикаляне на контролните механизми.

Последиците са сериозни – замърсяване на околната среда, рискове за общественото здраве, значителни разходи за общините и подкопаване на доверието в институциите.

Източник: Нова

Заглавие: Откриха невзривена ръчна граната в депо за отпадъци в Самоков

Линк:<https://nova.bg/news/view/2026/02/05/526215/%D0%BE%D1%82%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%B0-%D0%BD%D0%B5%D0%B2%D0%B7%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D1%8A%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B2-%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D0%BE-%D0%B7%D0%B0-%D0%BE%D1%82%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D1%8A%D1%86%D0%B8-%D0%B2-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%B2/>

Текст: Сигналът е подаден в 13 часа в сряда

Откриха силно корозирала ръчна граната на Регионалното депо за отпадъци в Самоков. Това съобщиха от Областната дирекция на МВР - София.

В Районно управление - Самоков в сряда около 13:00 часа е получен сигнал за това, че на лентата за разделно събиране на боклука е намерена ръчна граната.

На място са били изпратени полицейски служители, съобщава кореспондентът на БТА в Самоков Иван Ласкин. Боеприпасът - силно корозирала ръчна отбранителна граната, е иззет за унищожаване от служители на военно формирование.

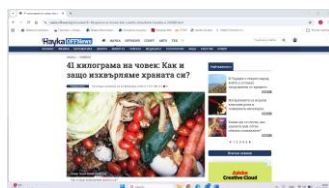
От Министерство на отбраната съобщиха, че специализиран екип от 78-ми батальон под ръководството на старши лейтенант Владислав Ставрев е обезвредил силно корозирала ръчна граната Ф-1, със запалка и без видима маркировка. Унищожаването на гранатата е извършено на място, при стриктно спазване на всички мерки за безопасност.

Специализираният екип е действал по заповед на командира на Сухопътните войски генерал-майор Деян Дешков, след постъпило искане от МВР и разпореждане на началника на отбраната.

Източник: [Offnews.bg](https://nauka.offnews.bg)

Заглавие: 41 килограма на човек: Как и защо изхвърляме храната си?

Линк: <https://nauka.offnews.bg/chovekat/41-kilograma-na-chovek-kak-i-zashto-izhvarliame-hranata-si-202866.html>

Текст: Разхищението в България има висока цена – за домакинствата, икономиката и климата

В България се губят над 614 млн. кг храна годишно по веригата, като 43% от нея идва от домакинствата.

Всеки българин изхвърля средно по 41 кг храна на година.

Разхищението има реална цена – около 300 евро годишна загуба за домакинство и над 9 млрд. евро за икономиката.

У нас има по-висок дял „равнодушни“ потребители от средното за ЕС – 47% от хората често изхвърлят храна, водени от удобство и цена.

Голяма част от отпадъка идва и от незнание – объркването около етикети като „най-добър до“ може да доведе до изхвърляне на годна храна.

Хранителният отпадък е и климатичен проблем – на депо той отделя парникови газове и “прахосва” ресурси, като земя, вода и енергия. Но намаляването му може да стане ефективна мярка с климатичен и социален ефект.

Всеки от нас е изхвърлял храна, без да е сигурен дали тя наистина е негодна. В България това се натрупва до десетки килограми на човек всяка година – с реална цена за джоба ни, за икономиката и за климата. Част от причините се крият в незнание и неангажираност към последиците от изхвърлената храна, но други – в далеч по-практично объркване и несигурност около ежедневни малки решения, които биха могли да намалят тези отпадъци.

Има ли разлика между хранителни загуби и отпадък?

Хранителните загуби е храната, която се изхвърля по време на процесите на производство, съхранение, преработка и транспорт, т.е. преди покупката ѝ от потребителя. А хранителните отпадъци са храните, които изхвърляме в домакинствата си.

България: колко храна изхвърляме всъщност

Къде се губи храната преди да стигне до потребителя

В България данните очертават значим мащаб, с особен принос на хранителната индустрия: общото тегло изхвърлена храна надхвърля 614 млн. кг годишно.

Хранителните загуби са 57% от нея или малко над 347.7 млн. Кг, още преди да бъде закупена и изобщо консумирана – в хранителната индустрия, например в производството (10%), преработката (23%), търговия и дистрибуция (6%) и ресторанти (16%).

От магазина до кофата: ролята на домакинствата

След покупката на храната домакинствата добавят 267 млн. кг. (43%) хранителни отпадъци, което значи, че средно българинът за една година изхвърля около 41 кг храна.

Забелязва се и положителна тенденция: докато хранителните загуби нямат съществена промяна през годините, отпадъците от домакинствата намаляват с близо 30% – от 58 кг/човек през 2020 г. до 41 кг/човек през 2022 г.

Колко ни струва това – икономически и социално

Тези колосални загуби имат и финансово изражение – общият обем изхвърлена храна се оценява на над 9 млрд. евро. годишно за икономиката на страната, а за потребителите – около 300 евро годишна загуба на домакинство под формата на изхвърлена храна.

Споменавайки финансовото изражение на хранителните отпадъци и загуби, не трябва да забравяме и социалният контекст, който дори изостря проблема: В

България около 1.5 млн. души са в риск от бедност, а 21.7% са под линията на бедност.

Как потребителските навици оформят хранителния отпадък

Проучване от 2025 г. на Европейската комисия разделя потребителите на три основни групи според отношението им към хранителните отпадъци. Най-голям дял заемат т.нар. „равнодушни“ потребители, като в България този дял е по-висок от средното за ЕС.

Какво отличава трите групи?

Равнодушните потребители са най-проблемната група по отношение на хранителните отпадъци. Над 70% от тях изхвърлят храна ежедневно или поне веднъж седмично. Решенията им се водят почти изцяло от личното удобство – при избора на храна вкусът и цената са водещи, а теми като устойчивост и въздействие върху околната среда практически не влияят върху поведението им.

Прагматичните потребители също поставят вкуса и цената на първо място. За разлика от равнодушните обаче, те изхвърлят храна значително по-рядко. Около 40% го правят ежедневно или седмично, докато над 60% не изхвърлят храна, което ги поставя в междинна позиция между удобството и по-отговорното поведение.

Съзнателните потребители са групата с най-устойчиви навици. Шест от всеки десет представители не изхвърлят храна, а при избора им освен вкус и цена силно влияние оказват етичната консумация и въздействието върху околната среда – фактори, които са важни за над 50% от тях.

Различни групи – различни решения

Намаляването на хранителните отпадъци изисква различен подход към различните потребителски групи. При равнодушните потребители първата стъпка не е списък със съвети, а промяна в мотивацията и ангажираността – чрез послания, които правят цената на разхищението лична, видима и значима. При прагматичните потребители трябва да се работи повече върху мотивацията и поведението им, като най-ефективни са практичните, лесни за прилагане решения в ежедневието – от планиране на пазаруването до по-добро съхранение и оползотворяване на храната. При съзнателните потребители усилията следва да се насочат към подкрепа, като се минимизира разминаването между намерение и реално поведение и се насърчи ролята им като пример за останалите.

Несигурност, не безхаберие

Голяма част от хранителния отпадък в домакинствата не произтича от съзнателно разхищение, а от липса на яснота и увереност при вземането на ежедневни потребителски решения. Например етикетирането на годността на храните.

“Най-добър до” ≠ “срок на годност”

Какво се случва когато потребителите не знаят каква е разликата в значението на двата вида етикетиране на срока на годност на храните, които звучат почти еднакво, но казват доста различни неща? Потребителското им поведение може да увеличи техния хранителен отпадък: като изхвърлят продукти като брашно, ориз, леща, захар, сол... Как става това?

С „най-добър до“ се означава датата, до която храната запазва своето очаквано добро качество, вкус, аромат и вид. След обозначения срок тя все още е безопасна за консумация при условие, че са спазени инструкциите за съхранение и опаковката не е повредена.

Със „срок на годност“ се обозначава датата, до която храната може да бъде консумирана безопасно. След тази дата, месото, млечните и рибата могат да са опасни за здравето, затова е добре стриктно да спазваме срока на годност и да не консумираме млечни, месо или риба с изтекъл срок на годност.

Глобалният контекст: защо хранителният отпадък е климатичен проблем
В световен мащаб над 1 млрд. тона храна се изхвърля всяка година без да бъде консумирана – това е около 1/3 от цялата произведена храна в света.

Установено е, че около 8% от световните емисии на парникови газове се отделят именно от хранителните отпадъци на човека. Но климатичният ефект започва много преди депонирането: изхвърлената храна означава напразно използвани хектари земя; изпомпвана и транспортирана вода за напояване; вложена енергия за отглеждане, поддръжка, бране, съхранение, преработка, транспорт; приложени биоциди и торове и т.н.

Ако този отпадък се компостира, може да бъде произведена почва, без да се навреди на природата. Но когато органичната материя се депонира – както е масовият случай – тя отделя повече парникови газове, допринасящи за изменението на климата при разграждането си в анаеробни условия.

Важно е да отбележим, че към парниковите емисии от депонирането на изхвърлената храна се добавя и въглеродният отпечатък от производството на всяка една от съставките (включително опаковката и транспортирането на тези съставки), нужни за създаването, опаковането и транспорта на всички агрохимикали и торове, използвани масово в конвенционалните земеделски практики.

Същевременно намаляването на хранителните отпадъци е сред най-бързите и резултатни мерки с климатичен ефект. Редуцирането им предотвратява отделянето на емисии парникови газове от депата, намалява ненужното ползване на големи площи земя и необходимостта от нови ресурси. В същото време спасената от кофата годна за консумация храна дава безплатен и годен ресурс за социална подкрепа на уязвими групи.

Разхищението на храна не е толкова личен навик и въпрос на възпитание, а резултат от начина, по който като общество се отнасяме към храната: как я произвеждаме, етикетираме и разпространяваме сред потребителите. В този смисъл става дума за комплексен проблем, засягащ климатични, икономически и социални аспекти едновременно. И един от малкото проблеми, при които решенията могат да имат бърз ефект.